

POSTANOWIENIE

Dnia 5 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z wniosku Z. W.
przeciwko Dyrektorowi Wojskowego Biura Emerytalnego w W.
o podjęcie wypłaty renty inwalidzkiej i waloryzację wojskowej renty inwalidzkiej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 5 maja 2021 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 16 kwietnia 2019 r., sygn. akt III AUa (...),

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- II. przyznaje adwokat P. D. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) tytułem wynagrodzenia za reprezentowanie odwołującego się w postępowaniu kasacyjnym z urzędu 120 zł (sto dwadzieścia) podwyższone o stawkę podatku od towarów i usług.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 16 kwietnia 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację Z. W. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 18 listopada 2015 r. w sprawie przeciwko Dyrektorowi Wojskowego Biura Emerytalnego w W. o podjęcie wypłaty renty inwalidzkiej i waloryzację wojskowej renty inwalidzkiej.

Uwzględniając zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd drugiej instancji nie znalazł podstaw do wzruszenia zaskarżonego wyroku. Zarzuty podniesione w apelacji nie znalazły uzasadnienia w stanie faktyczno-prawnym

sprawy, a analiza przytoczonej w ich uzasadnieniu argumentacji, motywów zaskarżonego wyroku oraz materiału dowodowego zebranego w sprawie nie dała podstaw do uwzględnienia wniesionego środka odwoławczego i zawartych w nim wniosków o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania, ani też do wydania mu polecenia stwierdzenia wskazanych przez skarżącego faktów przytoczonych we wnioskach apelacji, czy też wydania orzeczenia zastępującego złożenie oświadczeń, ani też nakazanie Wojskowemu Biuru Emerytalnemu w W. złożenia oświadczeń lub podjęcia określonych działań. Prawdłowo dokonane przez Sąd Okręgowy ustalenia faktyczne oraz należycie umotywowaną ocenę prawną sporu Sąd odwoławczy przyjął za własną. Sposób oceny dowodów w zaskarżonym orzeczeniu, w świetle dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c., nie naruszał zdaniem Sądu Apelacyjnego reguł logicznego wnioskowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, toteż brak było podstaw do podzielenia zarzutów skarżącego w tym zakresie. Sąd Apelacyjny podzielił również, jako prawidłową, zawartą w uzasadnieniu wyroku argumentację dotyczącą zastosowanych w sprawie przepisów prawa materialnego.

Skargę kasacyjną oparto na naruszeniu przepisów postępowania w zakresie, który miał istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie: art. 391 w zw. z art. 382 k.p.c., art. 386 § 1 w zw. z art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., art. 385 k.p.c.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, ponieważ w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne zastosowania wymogów zawartych w art. 328 § 2 k.p.c. - na ile przewidziana w art. 391 k.p.c. „odpowiedniość” stosowania przepisu art. 328 § 2 k.p.c. pozwala sądowi drugiej instancji zrezygnować z zawierania w uzasadnieniu swojego wyroku elementów bezwzględnie wymaganych w uzasadnieniu wyroku sądu pierwszej instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje

potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi na przykład art. 390 § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie - wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Sformułowane zagadnienie winno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 maja 2018 r., I CSK 33/18, LEX nr 2508114; z dnia 16 maja 2018 r., II CSK 15/18, LEX nr 2499790). Chodzi o problem prawny, który nie został do tej pory bezpośrednio rozwiązany w orzecznictwie Sądu Najwyższego i dla rozwikłania którego dotychczasowe orzecznictwo jest niewystarczające (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2018 r., I UK 268/17, LEX nr 2508639). Wskazane przez skarżącego zagadnienie nie ma takiego charakteru, bowiem Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie odniósł się już do wskazanego problemu. W judykaturze utrwalony jest pogląd, że zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. jest usprawiedliwiony tylko w wyjątkowych okolicznościach, w których motywy wyroku są tak ułomne, że uniemożliwiają kontrolę oceny toku wyводу, który doprowadził do rozstrzygnięcia (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 20 lutego 2003 r., I CKN 65/01, LEX nr 78271; z dnia 27 czerwca 2001 r., II UKN 446/00, OSNP 2003 nr 7, poz. 182). Takich wad nie można przypisać uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, gdyż jego treść pozwala na

dokonanie kontroli orzeczenia, obejmującej prawidłowość wykładni i subsumcji. Trzeba mieć też na względzie, że uzasadnienie wyroku sporządzane jest *ex post*, toteż nawet w przypadku naruszenia wymagań dotyczących jego konstrukcji z zasady nie dochodzi do spełnienia przesłanki istotnego wpływu na rozstrzygnięcie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2014 r., I PK 88/14, LEX nr 1622121). Nadto jeżeli sąd odwoławczy po rozpoznaniu sprawy akceptuje w całości lub w określonym zakresie ustalenia faktyczne sądu pierwszej instancji, może ograniczyć się do stwierdzenia, że przyjmuje je jako własne, w wyniku czego stają się one także ustaleniami sądu odwoławczego; takie jest minimalne wymaganie prawidłowego zastosowania art. 382 k.p.c. i art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 września 2016 r., IV CSK 702/15, LEX nr 2109483).

Ponadto zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw. Jest więc związany granicami skargi kasacyjnej wyznaczonymi jej podstawami, co oznacza, że nie może uwzględniać naruszenia żadnych innych przepisów niż wskazane przez skarżącego. Sąd Najwyższy nie jest bowiem uprawniony do samodzielnego dokonywania konkretyzacji zarzutów lub też stawiania hipotez co do tego, jakiego aktu prawnego (przepisu) dotyczy podstawa skargi. Nie może także zastąpić skarżącego w wyborze podstawy kasacyjnej, jak również w przytoczeniu przepisów, które mogłyby być naruszone przy wydawaniu zaskarżonego orzeczenia. Sąd Najwyższy może zatem skargę kasacyjną rozpoznawać tylko w ramach tej podstawy, na której ją oparto, odnosząc się jedynie do przepisów, których naruszenie zarzucono (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2010 r., I PK 78/10, LEX nr 725005). Niemożliwe jest więc przyjęcie skargi do rozpoznania ze względu na okoliczności, które wykraczają poza podstawy tego środka zaskarżenia, a więc nie mogą być uwzględnione przy jego rozpoznaniu. Dlatego też nie może stanowić okoliczności uzasadniającej wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania konieczność rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego skonstruowanego na tle wykładni przepisu, którego naruszenia skarżący nie zarzuca równocześnie w podstawach tej skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2018 r., I PK 265/17, LEX nr 2594044).

Wniesiona skarga kasacyjna nie jest również oczywiście uzasadniona, co skarżący sugeruje w przypisie na s. 4 skargi kasacyjnej. Zdaniem skarżącego *„kwalifikowana oczywistość naruszenia przepisów art. 328 § 2 w zw. z art. 391 i 382 k.p.c. jest widoczna prima facie, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Każdy prawnik bowiem od razu zauważy brak w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku takich elementów wymaganych przepisem art. 328 § 2 k.p.c., jak ustalenie faktów. Od razu zauważy brak jednego chociażby zdania, że np. sąd ustalenia dokonane przez sąd pierwszej instancji przyjmuje za własne”*. Tymczasem Sąd Apelacyjny w zaskarżonym wyroku wskazał, że *„prawidłowo dokonane przez Sąd Okręgowy ustalenia faktyczne oraz należycie umotywowaną ocenę prawną sporu Sąd Odwoławczy przyjął za własną, co czyni zbędnym powtórne ich przytaczanie w dalszej części uzasadnienia”* (s. 15 uzasadnienia). Ponadto łączenie przesłanki oczywistej zasadności skargi z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, budzi poważne zastrzeżenia. Przesłanki uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawarte w pkt 1 i 4 art. 398⁹ § 1 k.p.c. wzajemnie się krzyżują i wykluczają możliwość przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zarówno z uwagi na interes publiczny (pkt. 1 powołanego przepisu), jak i prywatny skarżącego (pkt. 4 powołanego przepisu). Trudno sobie bowiem wyobrazić sytuację, w której wyrok jest oczywiście wadliwy a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2013 r., I UK 291/13, LEX nr 1430990). Co jest sporne nie może być oczywiste (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2016 r., I UK 466/15, LEX nr 2159122; z dnia 9 kwietnia 2014 r., V CSK 383/13, LEX nr 1771724).

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach pomocy prawnej udzielonej z urzędu rozstrzygnięto na podstawie § 15 ust. 2 w związku z § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 18).

